

POSTANOWIENIE

4 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 4 lipca 2024 r. w Warszawie
wniosku M. J.

o zbadanie spełnienia przez SSN Macieja Kowalskiego wymogów niezawisłości
i bezstronności w sprawie III CZ 169/23

ze skargi M. J.

o stwierdzenie przewlekłości w postępowaniu, które toczy się przed Sądem
Okręgowym w Katowicach pod sygn. akt I C 1658/21

umarza postępowanie w sprawie III CB 38/24.

UZASADNIENIE

Wniosek o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Macieja Kowalskiego wymogów niezawisłości i bezstronności został złożony pismem z 21 czerwca 2023 r. (jako wniosek ewentualny w stosunku do wniosku o wyłączenie sędziego na podstawie art. 49 k.p.c., w przypadku jego nieuwzględnienia) w sprawie III CZ 169/23, dotyczącej zażalenia powoda M. J. na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach z 23 marca 2023 r. w przedmiocie odrzucenia skargi na przewlekłość postępowania prowadzonego pod sygn. I C1658/21.

Wydanym w sprawie III CZ 169/23 zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Cywilnej z 8 kwietnia 2024 r. określono skład Sądu Najwyższego do rozpoznania ww. zażalenia w osobach: SSN Macieja Kowalskiego, SSN Jacka Greli i SSN Ewy Stefańskiej. Zarządzeniem z 16 kwietnia 2024 r. Prezes Sądu Najwyższego kierująca pracą Izby Cywilnej zmieniła jednak

zarządzenie z 8 kwietnia 2024 r. stwierdzając, że sprawa podlega rozpoznaniu w składzie jednoosobowym, przy czym rozpoznanie sprawy przejęła sędzia Sądu Najwyższego Ewa Stefańska.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie zauważyć należy, że do wydania orzeczenia formalnego, jakim jest postanowienie o umorzeniu postępowania wywołanego wnioskiem złożonym w trybie art. 29 § 5 i 6 ustawy o Sądzie Najwyższym (dalej - u.SN) właściwy jest Sąd Najwyższy w składzie określonym przepisem art. 397 § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 29 § 24 u.SN. Skład złożony w pięciu sędziów Sądu Najwyższego, wyłoniony w drodze losowania spośród wszystkich sędziów Sądu Najwyższego, o którym mowa w art. 29 § 15 u.SN byłoby właściwy do rozpoznania merytorycznego omawianego wniosku.

Wątpliwości, czy przedmiotowy wniosek złożony przez powoda spełnia wymogi określone art. 29 § 6 u.SN, należy uznać za niemające decydującego znaczenia dla rozstrzygnięcia o tym wniosku, z uwagi na zmianę stanu prawnego, która nastąpiła już po jego złożeniu, dotyczącą składu Sądu Najwyższego, w jakim powinno zostać rozpoznane zażalenie wniesione na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach z 23 marca 2023 r.

Zmiana ta jest konsekwencją wejścia w życie ustawy z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1860, dalej - ustawa z 7 lipca 2023 r.), którą dokonano zmiany m.in. art. 397 k.p.c. określającego skład sądu drugiej instancji rozpoznający zażalenie. Zgodnie z art. 397 § 1 k.p.c. (zmienionym przez art. 1 pkt 20 ustawy z 7 lipca 2023 r.) – w brzmieniu obowiązującym od 28 września 2023 r. – sąd rozpoznaje zażalenie na posiedzeniu niejawnym w składzie jednego sędziego. Przepis ten ma odpowiednie zastosowanie do postępowania przed Sądem Najwyższym (art. 394¹ § 3 k.p.c.), toczącego się na skutek zażalenia. Według art. 32 ust. 1 wyżej powołanej ustawy z 7 lipca 2023 r. w postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 1 pkt 15-20, 22-32 i 34 oraz art. 15 i art. 20 tej ustawy sąd rozpoznaje sprawę w składzie zgodnym z przepisami

ustawy zmienianej w art. 1, art. 15 i art. 20 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jeżeli na podstawie przepisów dotychczasowych do rozpoznania sprawy wyznaczono skład trzech sędziów, dalsze jej prowadzenie przejmuje sędzia wyznaczony jako sprawozdawca. Czynności dokonane przez sąd w składzie zgodnym z przepisami dotychczasowymi pozostają w mocy. Sąd rozpoznaje sprawę w składzie zgodnym z przepisami dotychczasowymi, jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy doszło do zamknięcia rozprawy.

W związku z treścią powołanych przepisów zażalenie wniesione przez powoda, pomimo wyznaczenia do jego rozpoznania początkowo składu trzech sędziów Sądu Najwyższego, w tym SSN Macieja Kowalskiego, powinno zostać rozpoznane w składzie jednego sędziego Sądu Najwyższego, który został wskazany jako sędzia sprawozdawca, tj. przez SSN Ewę Stefańską. W postępowaniu tym nie dokonano bowiem dotychczas żadnych czynności. Zmianę składu, w którym ma zostać rozpoznane zażalenie powódki, potwierdza znajdujące się w aktach sprawy III CZ 169/23 (k. 106) zarządzenie z 16 kwietnia 2024 r., zgodnie z którym zażalenie będzie rozpoznawane w składzie jednoosobowym przez sędziego sprawozdawcę.

Powyższe oznacza, że sędzia Sądu Najwyższego Maciej Kowalski wyznaczony początkowo do składu mającego rozpatrzyć sprawę III CZ 169/23 nie jest obecnie członkiem składu orzekającego. W tej sytuacji rozpatrzenie wniosku o zbadanie spełnienia przez ww. Sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności stało się zbędne.

Z tych przyczyn postępowanie wywołane wnioskiem powoda podlegało umorzeniu na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, 397 § 3 i art. 29 § 24 u.SN.

[SOP]

[a.ł.]

